ISD
CONSULTING

ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ДАЙДЖЕСТ

УКРАЇНА

ЖОВТЕНЬ 2026

АНАЛІЗ.
СТРАТЕГІЯ.
РОЗВИТОК.

Коротко про головне

У жовтні Україна отримала нове зовнішнє фінансування та уклала низку інвестиційних угод. Водночас економічні прогнози погіршилися: 29 жовтня НБУ підвищив облікову ставку до 16,5% та спрогнозував спад реального ВВП на 0,4% за підсумками 2026 року. Для бізнесу це означає дорожчі кредити на тлі перебоїв у виробництві й логістиці.

Європейська комісія 2 жовтня перерахувала Україні 2,9 млрд євро, а 30 жовтня запропонувала надати 45 млрд євро у 2027 році за кредитною програмою Ukraine Support Loan. Міністерство фінансів також повідомило про британську підтримку обсягом 7 млрд фунтів стерлінгів на 2027–2029 роки, переважно у формі фінансування Світового банку під державні гарантії.

ЄІБ оголосив про кредитну угоду на 60 млн євро для модернізації західного кордону. Гарантія Європейського інвестиційного фонду має дати змогу ПроКредит Банку Україна надати бізнесу до 143 млн євро кредитів. Уряд затвердив порядок підготовки та реалізації проєктів за рахунок іноземних кредитів, а для підготовки продажу державних часток у банках залучено фінансових радників.

Ключові показники

16,5% Облікова ставка НБУ за жовтневим рішенням	−0,4% Прогноз НБУ щодо зміни реального ВВП у 2026 році
45 млрд євро Запропонований обсяг кредиту ЄС на 2027 рік	60 млн євро Кредит на модернізацію західного кордону
До 143 млн євро Можливий обсяг кредитування МСП за гарантією ЄІФ	500 млн норвезьких крон Оголошена допомога українській енергетиці

1. Зовнішнє фінансування та державний бюджет

Україна отримала 2,9 млрд євро від ЄС

2 жовтня Європейська комісія перерахувала Україні 2,9 млрд євро за програмою Ukraine Facility. До цієї суми входять 800 млн євро за програмою Ukraine Support Loan, надані через Ukraine Facility. Йдеться про фактичне надходження раніше погодженої допомоги. Ці кошти стали доступними для фінансування бюджету та забезпечення роботи державних установ.

Єврокомісія запропонувала надати 45 млрд євро у 2027 році

30 жовтня Єврокомісія запропонувала Раді ЄС погодити надання Україні 45 млрд євро за програмою Ukraine Support Loan на 2027 рік. Цьому передувала оцінка Стратегії фінансування, яку Україна подала 26 жовтня. До 13,3 млрд євро пропонується спрямувати на бюджетну підтримку – порівну через Ukraine Facility та макрофінансову допомогу. Ще 31,7 млрд євро передбачено на розвиток оборонно-промислових потужностей.

Станом на кінець жовтня пропозиція ще потребувала рішення Ради ЄС, а кошти за нею не були перераховані. Запропонований розподіл дає змогу точніше оцінити обсяг підтримки, який може бути використаний для цивільних потреб: загальна сума 45 млрд євро включає значну оборонну складову.

Велика Британія поєднує кредитні гарантії з підтримкою через Світовий банк

29 жовтня Міністерство фінансів повідомило про британський пакет бюджетної та економічної підтримки України на 2027–2029 роки загальним обсягом 7 млрд фунтів стерлінгів. Він включає до 5,5 млрд фунтів стерлінгів державних гарантій за кредитами Світового банку та внесок у розмірі 0,5 млрд фунтів стерлінгів до спеціального механізму Міжнародної асоціації розвитку (МАР). Очікується, що завдяки цьому внеску Україна зможе отримати 1,5 млрд фунтів стерлінгів фінансування.

Внесок до механізму МАР і фінансування, яке він допоможе залучити, не є двома окремими сумами допомоги. Пакет розширює можливості підтримки бюджету, але фактичні надходження в кожному році залежатимуть від погодження конкретних операцій і графіків виплат.

Проєкт бюджету на 2027 рік схвалено в першому читанні

28 жовтня Уряд підтвердив, що Верховна Рада підтримала проєкт Державного бюджету на 2027 рік у першому читанні. Далі Уряд має опрацювати бюджетні висновки парламенту й підготувати документ до другого читання. Обсяги видатків ще не затверджено остаточно.

Того ж дня Уряд повідомив, що до державного бюджету надійшли 404,5 млн дол. США за проєктом THRIVE: 304,5 млн дол. США за підтримки Японії та 100 млн дол. США кредиту МАР. Фінансування призначене для підвищення ефективності системи охорони здоров’я, поліпшення якості та доступності медичних послуг.

2. Стан економіки та умови для бізнесу

НБУ підвищив облікову ставку та погіршив прогноз зростання

29 жовтня НБУ оголосив про підвищення облікової ставки на 0,5 відсоткового пункту, до 16,5%. Рішення зумовлене подорожчанням пального, наслідками атак на підприємства й логістику та погіршенням інфляційних очікувань.

За оновленим прогнозом НБУ, реальний ВВП у 2026 році скоротиться на 0,4%, а у 2027 році зросте на 0,4%. Прогноз на наступний рік ґрунтується на припущенні про поліпшення логістики із середини 2027 року. Інфляція наприкінці 2026 року очікується на рівні 12,5%, а наприкінці 2027 року – 7,3%.

НБУ передбачає збереження облікової ставки на рівні 16,5% до другого кварталу 2027 року, проте може переглянути цей підхід залежно від економічної ситуації. Для інвестиційних планів це означає необхідність враховувати дорожче кредитування, можливе послаблення попиту та ризик перебоїв у роботі.

Енергетична безпека напередодні опалювального сезону

За даними «Нафтогазу», до середини жовтня запаси газу в підземних сховищах сягнули 16 млрд куб. м – найвищого рівня з 2020 року. Це перевищує визначений урядом мінімум у 13,2 млрд куб. м. Компанія також уклала контракти на імпорт понад 1 млрд куб. м газу з постачанням у грудні–березні.

Головною загрозою для стабільного постачання залишаються атаки на енергетичну інфраструктуру. «Нафтогаз» повідомив про понад 400 атак на свої об’єкти у 2026 році – приблизно вдвічі більше, ніж роком раніше. 8 жовтня уряд зберіг пільгові тарифи на електроенергію для населення на опалювальний сезон 2026/27 року. Водночас це рішення не змінює підвищеного тарифу на передачу електроенергії, який діє для бізнесу із серпня.

3. Підготовка інвестиційних проєктів та розвиток інфраструктури

Затверджено порядок реалізації проєктів за рахунок іноземних кредитів

8 жовтня Міністерство фінансів повідомило про затвердження порядку підготовки та реалізації проєктів, які держава фінансує за рахунок кредитів іноземних урядів і фінансових установ. Документ поширюється на публічні інвестиції, інші пріоритетні проєкти розвитку та проєкти в межах зв’язаної допомоги.

Порядок визначає, як обирати кредиторів, погоджувати умови фінансування й оформлювати кредитні документи. Він також регулює передачу коштів кінцевим отримувачам, зокрема на умовах подальшого кредитування, проведення виплат і контроль за виконанням проєктів. Ініціаторам потрібно узгодити фінансові зобов’язання з порядком реалізації проєкту та відповідальністю отримувача коштів.

Україна та ЄІБ узгодили напрями подальшої співпраці

Під час зустрічі з ЄІБ 21 жовтня Міністерство економіки та довкілля повідомило про відбір восьми проєктів у межах Ukraine FIRST. Ще 15 проєктів подано на розгляд за механізмом Project Preparation Facility. Серед пріоритетів співпраці – управління відходами та доступне житло. Також обговорювалася допомога міністерствам у підготовці та реалізації проєктів через ініціативу GROUND.

Сторони розглянули й програму залучення прямих іноземних інвестицій EU FDI обсягом 250 млн євро в межах Ukraine Investment Framework. Вона має допомогти залучити додаткові 750 млн євро для великих проєктів європейських компаній. Її реалізація визначена одним із пріоритетів на 2027 рік.

ЄІБ надасть 60 млн євро на модернізацію пунктів пропуску

21 жовтня ЄІБ оголосив про кредитну угоду на 60 млн євро для оновлення інфраструктури пунктів пропуску на кордоні України з ЄС і Молдовою. Кошти передбачено на термінали, під’їзні дороги, сервісні об’єкти, а також обладнання та програмне забезпечення для митного контролю. Підтримка ЄС надається через Ukraine Investment Framework. Модернізація має усунути перешкоди, які ускладнюють перетин кордону та збільшують витрати на перевезення.

4. Підтримка бізнесу та окремих галузей

Нові кредитні можливості для МСП завдяки гарантії ЄІФ

21 жовтня Група ЄІБ оголосила про гарантію Європейського інвестиційного фонду (ЄІФ) для ПроКредит Банку Україна. Вона має дати змогу банку надати малим і середнім підприємствам до 143 млн євро кредитів. Програма може охопити до 715 компаній. Особливу увагу приділятимуть бізнесу, який постраждав від війни, а також підприємствам під керівництвом ветеранів, жінок і молоді.

Гарантія зменшує частину ризику, який бере на себе банк під час кредитування. Очікується, що це дозволить знизити вимоги до застави та збільшити строки погашення. Значну частину кредитів планують надавати у гривні. До 143 млн євро – це обсяг кредитів, які банк потенційно може видати за підтримки гарантії; ця сума не є грантом або розміром самої гарантії.

Підприємства зможуть звертатися до банку за коштами на поточну діяльність та інвестиції. Рішення про кредит залежатиме від оцінки позичальника й відповідності умовам програми. Наявність гарантії не скасовує вимог до здатності підприємства повернути кредит.

Норвегія виділяє 500 млн крон на підтримку української енергетики

28 жовтня Норвегія оголосила про виділення 500 млн норвезьких крон на підтримку енергетики України. Країни також оновили меморандум про енергетичне партнерство. Він охоплює розвиток генерації, зокрема децентралізованої, систем накопичення енергії, підвищення стійкості мереж та співпрацю в газовій галузі. Окрема увага приділялася підготовці проєктів і залученню інвестицій.

Ці домовленості розширюють можливості для відновлення та зміцнення енергосистеми. Порядок отримання допомоги залежатиме від того, через які установи її надаватимуть, яке обладнання визначать пріоритетним та як організують конкретні проєкти.

5. Зміни в регулюванні та підготовка інвестиційних угод

Для продажу державних часток в Укргазбанку та Сенс Банку залучено радників

23 жовтня Міністерство фінансів, Укргазбанк, Сенс Банк та N. M. Rothschild & Sons підписали угоди про фінансовий супровід підготовки продажу державних часток у цих банках. Rothschild & Co працюватиме разом з українською інвестиційно-банківською компанією FinPoint.

Робота радників охоплюватиме комплексну перевірку банків, визначення початкової ціни продажу, підготовку інформації для потенційних інвесторів, пошук покупців на міжнародному ринку та допомогу в організації конкурсу. Це конкретний крок у підготовці до приватизації. Право власності на банки поки не змінилося.

Потенційним інвесторам варто стежити за тим, які частки виставлять на продаж, коли відбудеться конкурс і на яких умовах, а також як буде організовано доступ до матеріалів

перевірки. Для клієнтів банків важливо, що підготовка до продажу сама собою не означає зміни власника чи умов обслуговування.

Уряд визначив подальші кроки впровадження звітності зі сталого розвитку

30 жовтня Уряд затвердив операційний план упровадження корпоративної звітності зі сталого розвитку на 2027–2030 роки. Він встановлює заходи, строки та відповідальних виконавців для наближення українських правил до європейських стандартів. План охоплює підготовку нормативної бази для застосування Європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS), єдиного електронного формату подання звітів, правил їх оприлюднення та вимог до аудиторського підтвердження і контролю якості.

Саме затвердження плану не означає, що всі підприємства вже з жовтня зобов'язані подавати таку звітність. Відповідні вимоги, коло компаній та строки визначатимуться законодавством і підзаконними актами.

Компаніям, які розраховують на міжнародне фінансування, варто враховувати ці зміни під час підготовки до залучення інвесторів. Дедалі більшого значення набуватимуть дані про вплив на довкілля й суспільство, якість корпоративного управління та можливість перевірити оприлюднену інформацію. Якщо збір таких даних налагодити завчасно, підготувати відповіді на запити інвесторів і виконати нові вимоги буде простіше.

6. Ризики та питання, за якими варто стежити

Нові можливості фінансування у жовтні поєднувалися з дорожчим кредитуванням і ризиками, які можуть затримувати реалізацію проєктів. У таблиці наведено чинники, від яких залежатиме практичний результат оголошених рішень і домовленостей.

Ризик або питання	За чим стежити	Що це означає для бізнесу
Надходження зовнішньої допомоги	Рішення Ради ЄС про фінансування на 2027 рік і строки надання коштів за підтримки Великої Британії.	Оголошення підтримки та надання гарантій ще не означають, що кошти доступні для бюджетних видатків.
Інфляція та дорогі кредити	Жовтневе рішення НБУ про ставку та припущення, на яких ґрунтується його прогноз.	Зростають витрати на обслуговування боргу. Інвестиційні плани потребують більшого запасу фінансової стійкості.
Виконання інфраструктурних проєктів	Закупівлі та роботи за кредитом для західного кордону, а також порядок надання норвезької енергетичної допомоги.	Поліпшення роботи інфраструктури залежить від завершення будівництва та встановлення обладнання.
Доступ бізнесу до кредитів	Умови програми ПроКредит Банку, вимоги до застави та фактичні обсяги кредитування.	Гарантія може полегшити отримання кредиту, але позичальник відповідає за його повернення та несе ризики проєкту.
Готовність проєктів і дотримання вимог	Практика застосування порядку роботи з іноземними кредитами та нові правила звітності зі сталого розвитку.	Потрібні належно оформлені документи, зрозумілий порядок виконання проєкту та достовірні дані про діяльність компанії.

Джерела

1. Європейська комісія. Перерахування коштів через Ukraine Facility. 2 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

2. Європейська комісія. Пропозиція щодо фінансування за Ukraine Support Loan на 2027 рік. 30 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

3. Міністерство фінансів. Британський пакет бюджетної та економічної підтримки. 29 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

4. Кабінет Міністрів. Ухвалення проєкту бюджету на 2027 рік у першому читанні. 28 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

5. Кабінет Міністрів. Надходження фінансування за проєктом THRIVE для охорони здоров'я. 28 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

6. Національний банк України. Брифінг Голови НБУ з питань монетарної політики. 29 жовтня 2026 року; стенограму оприлюднив Банк міжнародних розрахунків 2 листопада.

Перейти до джерела

7. Міністерство фінансів. Порядок реалізації публічних проєктів за рахунок іноземних кредитів. 8 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

8. Міністерство економіки та довкілля. Жовтневі переговори з ЄІБ щодо співпраці. 21 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

9. Європейський інвестиційний банк. Угода про фінансування інфраструктури західного кордону. 21 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

10. Європейський інвестиційний банк. Гарантія ЄІФ для ПроКредит Банку Україна. 21 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

11. Міністерство економіки. Завершення прийому заявок на гранти для переробки у 2026 році. 8 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

12. Міністерство енергетики. Норвезька підтримка енергетики та меморандум про партнерство. 28 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

13. Міністерство фінансів. Залучення фінансових радників для продажу державних часток у банках. 23 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела

14. Міністерство фінансів. План упровадження корпоративної звітності зі сталого розвитку. 30 жовтня 2026 року.

Перейти до джерела